

CZYNNIKI CHŁODNICZE – ROŚNIE RYNEK NIELEGALNEGO OBROTU, ZAGROŻONE WPŁYWY FISKUSA ORAZ BEZPIECZEŃSTWO KIEROWCÓW I INNYCH UŻYTKOWNIKÓW INSTALACJI CHŁODNICZYCH I KLIMATYZACYJNYCH

PROZON
FUNDACJA OCHRONY KLIMATU

240 milionów złotych strat Skarbu Państwa rocznie i istotne ryzyko dla środowiska oraz użytkowników instalacji chłodniczych i klimatyzacyjnych w budynkach i pojazdach. Kierowcy skuszeni pozornymi oszczędnościami mogą otrzymać w niechcianym prezencie płyn z zawartością propanu-butanu, a Polska wejdzie na ścieżkę powiększania efektu cieplarnianego nie tylko dzięki energię węglowej, ale również przez masowy napływ czynników chłodniczych niewiadomego pochodzenia. Takie są główne wnioski z raportu Fundacji Ochrony Klimatu PROZON, podsumowującego rynek czynników chłodniczych w Polsce w 2018 roku.

Czynniki chłodnicze są powszechnie wykorzystywane w instalacjach chłodniczych i klimatyzacyjnych. Właściwie bez względu na porę roku korzystamy z klimatyzacji w biurze, aucie, czy coraz częściej w domu albo mieszkaniu. Z jednej strony to oczywista wygoda, z drugiej jednak warto zadać sobie pytanie, co kryje się we wnętrzu naszego biurowego czy domowego klimatyzatora.

W chłodnictwie i klimatyzacji stosowane są powszechnie płyny niskowrzące, zwane również czynnikami chłodniczymi i F-gazami. Roczne ich zużycie na obszarze Unii Europejskiej sięga 80 tys. ton, z czego na Polskę przypada ok. 3 tys. ton. Wydawać by się mogło, że to stosunkowo niewiele, jednak należy pamiętać, że substancje te, uwolnione do atmosfery, powodują zwiększenie efektu cieplarnianego w o wiele większym stopniu niż owiany złą sławą dwutlenek węgla (nawet setki razy). Z tego względu obrót nimi podlega ograniczeniom na mocy porozumień międzynarodowych oraz legislacji UE i państw członkowskich. Podłożem takich ograniczeń jest troska o środowisko naturalne, co z drugiej strony przekłada się na powstawanie mechanizmów typowych dla rynków regulowanych – wzrostu cen i poszukiwań alternatywnych źródeł zaopatrzenia. Niestety, źródła te to obrót poza kontyngentem i przemysł. Jego opłacalność podnoszą ceny czynników chłodniczych poza obszarem UE. Kilogram popularnego czynnika R134a (używany powszechnie w klimatyzacji w pojazdowej) w Polsce, w legalnym obrocie, wynosi ok. 150 zł, tymczasem na Ukrainie można w tej samej cenie kupić aż 5-6 kg tego czynnika. Trudno nie dostrzec korelacji wzrostu popytu na płyny chłodnicze z rosnącą liczbą parku maszynowego (samochody osobowe, ciężarowe, autobusy i autokary, etc.) w Polsce. Według danych CEPIK w czerwcu 2017 r. zarejestrowanych było w naszym kraju ok. 25 mln pojazdów.

Według szacunków Fundacji PROZON, wartość przemytu i nielegalnego (poza kontyngentami) obrotu szacowana jest na ok. 240 mln zł w ciągu roku (dane za 2018 r.). Czynniki chłodnicze są powszechnie dostępne w obrocie poza kontyngentami, o czym można się przekonać wpisując ich nazwy w wyszukiwarki internetowe. Na czele wyników wyszukiwania znajdują się strony popularnych portali aukcyjnych. Mimo ich monitorowania i zgłaszania takich przypadków, co w ramach swojej działalności wykonuje Fundacja PROZON, trudno stwierdzić, aby ich dostępność tam malała. Mając powyższe na uwadze, Fundacja PROZON szacuje, że co najmniej 40% krajowego zapotrzebowania może pochodzić z nielegalnych dostaw – przemycanych albo przywiezionych z naruszeniem systemu kontyngentów. Może to oznaczać ok. 30 mln zł strat dla skarbu państwa.

Fundacja PROZON zwraca również uwagę na warunki przechowywania oraz sposób napełniania butli. Budzą one poważne obawy i powodują szereg ryzyk dla użytkowników i środowiska, a to ze względu na pakowanie czynników chłodniczych do zabronionych butli jednorazowych, nieznaną stan techniczny samej butli,

nieznaną mieszaninę płynów, wycieki do atmosfery. Zdarzają się przypadki transportu przemycanych czynników chłodniczych w samochodowych instalacjach LPG, w których wcześniej znajdował się łatwopalny propan-butan, co stanowi bezpośrednie zagrożenie dla zdrowia i życia końcowych użytkowników, przekonanych o bezpiecznym „nabiciu” klimatyzacji w pojeździe, czy budynku.

Władze zdają sobie sprawę ze skali problemu i podejmują działania zmierzające do skutecznego zatrzymywania płynów wprowadzanych do obrotu nielegalnie (służba celna, etc.), w czym również uczestniczy PROZON, wspierając szkolenia dla służb celnych i wskazując źródła i metody napływu czynników chłodniczych poza wyznaczonymi kontyngentami.

RAPORT FUNDACJI OCHRONY KLIMATU PROZON: NIELEGALNY OBRÓT GAZAMI CHŁODNICZYMI W POLSCE Warszawa, styczeń-luty 2019

WSTĘP

Branża chłodnicza i klimatyzacyjna spotyka się z wieloma problemami przemytu i sygnałami o nielegalnym obrocie czynnikami chłodniczymi (tzw. F-gazy) w Unii Europejskiej. Warto przypomnieć, że od dnia 1 stycznia 2015 r. regulacje prawne Komisji Europejskiej i Parlamentu Europejskiego ustanowiły kontyngenty w celu ograniczenia stosowania czynników chłodniczych powodujących efekt cieplarniany (F-gazy). Oczywistą konsekwencją tych ograniczeń jest wzrost ich cen w Unii Europejskiej. W związku z tym przemysł tych substancji oraz ich nielegalny obrót stał się bardzo atrakcyjny dla przemysłowców, jak również dla podmiotów dokonujących obrotu poza systemem kontyngentów.

1. KONTEKST EKOLOGICZNY

Dla zrozumienia sensu zdecydowanych działań prowadzących do ograniczenia stosowania F-gazów, niezbędne jest szersze przyjrzenie się efektowi globalnego ocieplenia. Do jego powstania przyczynia się zwiększona emisja tzw. gazów cieplarnianych. Globalne ocieplenie klimatu ma fatalne skutki dla ziemskiego ekosystemu. Mówi się o topnieniu pokrywy lodowcowej (w tempie szybszym od ostatnich przewidywań i opracowań naukowych). Zjawisko to zaburza funkcjonowanie fauny antarktycznej, stwarza też zagrożenie dla aglomeracji nadmorskich, które z powodu podniesienia poziomu oceanów mogą finalnie znaleźć się pod wodą. Ocieplenie klimatu, w wyniku procesów pustynnienia, powoduje również zubożenie środowiska naturalnego, w którym żyją zwierzęta, rośliny i ludzie. W zmianach wywołanych przez efekt cieplarniany swoje źródło mają także, ekstremalne zjawiska pogodowe. Stwarzają one ryzyko dla ludności i infrastruktury niezbędnej dla zapewnienia podstawowych potrzeb (dostawy energii elektrycznej, dostęp do wody i instalacje sanitarne, itd.). Rosną również koszty likwidacji (odbudowa, wydatki na ubezpieczenia i odszkodowania) fatalnych skutków tych zjawisk klimatycznych. Uwalniane do atmosfery czynniki chłodnicze wzmacniają negatywne oddziaływanie dwutlenku węgla, którego emisja zajmuje uwagę światowej opinii publicznej, mediów, polityków i działaczy organizacji pozarządowych.

2. DZIAŁANIA MIĘDZYNARODOWE NA RZECZ OGRANICZENIA EFEKTU CIEPLARNIANEGO

Organizacje międzynarodowe nie mogły pozostać obojętne wobec pogłębiającego się problemu efektu cieplarnianego. Naj-

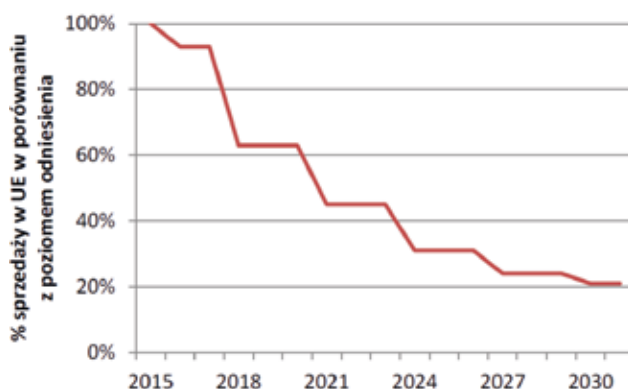
poważniejsze konsekwencje tego zjawiska przewidywane są na drugą połowę XXI wieku. Wielu ekspertów wskazuje jednak, że na zatrzymanie łańcucha negatywnych zjawisk może być za późno już teraz. Do tej pory społeczność międzynarodowa skupiała się na zawieraniu umów, których spodziewanym efektem jest zwalczanie negatywnych skutków efektu cieplarnianego. Wśród postanowień można wymienić takie dokumenty, jak:

- Ramowa Konwencja Narodów Zjednoczonych w sprawie zmian klimatu (z dnia 1 stycznia 1992 roku), podpisana podczas Konferencji Narodów Zjednoczonych na temat Środowiska i Rozwoju w Rio de Janeiro, czyli w czasie tak zwanego „Szczytu Ziemi”. Jej celem było zawiązanie międzynarodowej współpracy państw w kwestii ograniczenia emisji gazów cieplarnianych i w efekcie – powstrzymanie globalnego ocieplenia;
- Protokół z Kioto (przyjęty w 1997 roku), wszedł w życie w roku 2005. Powstał jako uzupełnienie Konwencji Ramowej. Stanowił on wynik prac Państw – Stron podczas jednej z corocznych sesji zwyczajnych Konferencji Stron. Ratyfikowało go niemal 200 państw. Obecnie Protokół ten jest jednym z najważniejszych instrumentów w walce z negatywnie pojmowanym efektem cieplarnianym. O ile Konwencja Ramowa miała tylko zmobilizować Państwa - Strony do ograniczenia emisji gazów cieplarnianych, o tyle Protokół z Kioto ustanawiał wiążące postanowienia, mające na celu redukcję ich emisji. Do głównych jego celów należały: zobowiązanie państw do monitorowania poziomu emisji, a także do corocznej działalności sprawozdawczej oraz ograniczenie do 2012 roku emisji gazów o 5%;
- Dokument z Konferencji Klimatycznej (Doha, 2012 r.): jej efektem było przedłużenie obowiązywania Protokołu z Kioto do 2020 roku;
- Poprawka z Kigali (2016 r.): ustanowiona została podczas dwudziestego ósmego Spotkania Stron Protokołu Montrealskiego. Wprowadziła ona F-gazy na listę Protokołu, rozszerzając listę chemikaliów, które należy wyeliminować z obrotu i użytkowania. Sygnatariuszami tego Protokołu jest ponad 160 państw.

Regulacje te stanowiły znaczący krok naprzód. Konwencja Ramowa określała zasady, jakimi kierować powinny się Państwa - Strony. Jedynym minusem był brak zdecydowanych zakazów dotyczących emisji gazów cieplarnianych do atmosfery, a wyłącznie zakazy i limity mogą faktycznie wpłynąć na zmniejszenie efektu globalnego ocieplenia. **Faktem jest, że pomimo wielu międzynarodowych porozumień problem ten nadal istnieje. Fundacja PROZON ocenia, że zjawisko to będzie się nasilać, również w wyniku nielegalnego obrotu czynnikami chłodniczymi, spowodowanego z kolei rosnącym na nie popytem. Efekt cieplarniany wywołany jest zarówno przez rozwój gospodarczy (np. wzrost liczby samochodów), ale i – co stanowi niemal samonapędzającą się spiralę – wzrost średnich temperatur na Ziemi.**

3. LEGISLACJA EUROPEJSKA I POLSKA

Kraje europejskie próbują wprowadzać rozwiązania w postaci regulacji prawnych. Do najważniejszych z nich należą te dotyczące m.in. energetyki, budownictwa i chłodnictwa. Ograniczenia emisji w branży chłodniczej i energetycznej reguluje Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 517/2014 w sprawie fluorowanych gazów cieplarnianych. Celem tego rozporządzenia jest ochrona środowiska przez zmniejszenie emisji F-gazów. Rozporządzenie ogranicza ich emisję przez: wprowadzenie systemu kontyngentów, nakaz organizacji systemów szkoleń z użytkowania tych płynów i certyfikacji personelu, nakaz kontroli szczelności instalacji i urządzeń, a także stworzenie warunków do korzystania z technologii mających zerowy lub niewielki wpływ na klimat.

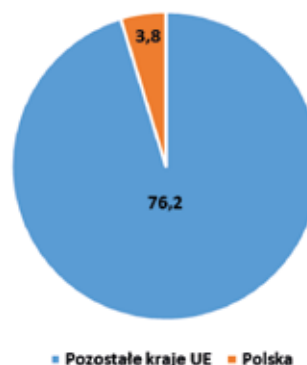
Rys.1. Ograniczenia importowe F – gazów (kontyngenty)

4. PRZEMYT I CZARNY RYNEK

Do grupy F-gazów, należy większość tzw. syntetycznych czynników chłodniczych, czyli substancji powszechnie wykorzystywanych w klimatyzacji i chłodnictwie. Cały unijny rynek czynników syntetycznych to około 80 tysięcy ton, z czego około 1/3 stanowi jednorodny czynnik R134a.

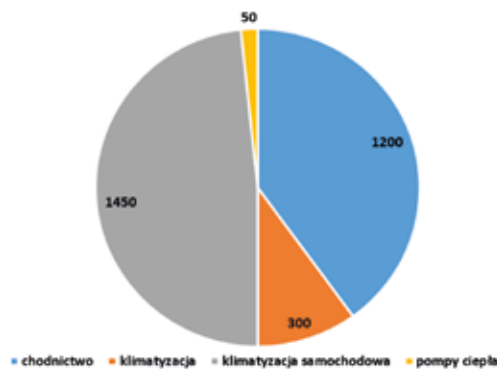
W Polsce co roku zużywa się około 3 tysięcy ton syntetycznych czynników chłodniczych, z czego najwięcej, bowiem blisko połowę stanowi wspomniany R134a używany w ogromnych ilościach w klimatyzacji samochodowej (wg danych CEPIK z czerwca 2017 r. w Polsce zarejestrowanych było wtedy ponad 25 mln pojazdów różnych typów: osobowych, ciężarowych, autokarów i autobusów).

CZYNNIKI CHŁODNICZE W UNII EUROPEJSKIEJ (roczne zużycie w tysiącach ton)

Rys.2.

ZUŻYCIE CZYNNIKÓW CHŁODNICZYCH W POLSCE W 2017r. (w tonach)

Rys.3.

Według obecnych cen, wartość całego krajowego rynku szacuje się na około 600 mln zł. Zdaniem analityków Fundacji PROZON, wartość przemytu czynników chłodniczych do Polski wynosi już ok. 240 mln zł rocznie. Przez pierwsze trzy lata obowiązywania reglamentacji podaż i popyt pozostawały we względnej równowadze. W 2018 roku dostępny kontyngent F-gazów uległ zmniejszeniu o 37% w porównaniu z roku 2015. Należy przy tym podkreślić, że zmniejszanie kontyngentów jest wymuszone uprzednio wspomnianymi regulacjami i ma na celu powstrzymanie efektu cieplarnianego. Kontyngenty wyrażone są nie w jednostkach metrycznych, ale w ekwiwalencie CO₂. Niemalające zapotrzebowanie spowodowało znaczny wzrost cen czynników. Konsekwencją tego jest rosnąca dostępność tych płynów spoza kontyngentów, co zatrzymuje wprowadzanie pożądanych zmian technologicznych (zamiana jednego czynnika na inny, w mniejszym stopniu wpływający na efekt cieplarniany). Ograniczanie dostępności i spowodowany tym wzrost cen szybko doprowadziły do powstania czarnego rynku czynników chłodniczych. Szlak przemytu ma swój początek w Chinach, gdzie czynnik jest produkowany, a następnie prowadzi do Unii Europejskiej z krajów, w których nie obowiązują unijny system reglamentacji, głównie z Ukrainy oraz z Turcji.

Wiadomość MyCollages (1).jpg (531 KB)

From: Alexander Lukashenko [mailto:freonimpo@gmail.com]
Sent: Thursday, July 05, 2018 3:26 PM
Subject: FREON, CZYNNIK CHŁODNICZY, NISKIE CENY

Oferujemy czynniki najlepszych chińskich producentów, SANMEI, DIMAX, SN telefonicznie pod numer: 577841443

gaz R134A/R-134A - 80zł/kg
gaz R404A/R-404A - 91zł/kg
gaz R507/R-507 - 84zł/kg

Czynnikiem napędzającym nielegalny obrót płynami chłodniczymi jest **cena**. Kilogram legalnego czynnika R134a sprowadzonego w ramach kontyngentu wynosi w cenach detalicznych około 200 zł/kg. Na Ukrainie można go kupić aż 5-6 razy taniej, co uczyniło jego przemysł bardziej opłacalnym niż przemysł alkoholu czy papierosów. Przemycony czynnik oferowany był początkowo na bazarach i targowiskach „na ścianie wschodniej”. Obecnie coraz powszechniej telefonicznie i mailowo. Zdarzało się nawet, że przedsiębiorcy branży chłodniczej otrzymywali oferty sygnowane „Aleksander Łukaszenka” (sic!).

Pełne ofert przemysłowych portale internetowe do tej pory nie wykazywały reakcji, nawet pomimo interwencji organów administracji państwowej. Działania takie wymagają większej skrupulatności i kontroli wystawianych przedmiotów, ponieważ w miejsce usuniętych pojawiają się natychmiast nowe oferty. Najlepiej pokazuje to zrzut z ekranu wyszukiwarki (link: <https://bit.ly/2GVxL4l>):

Okolo 53 700 wyników (0,34 s)

R134a na Amazon | Niskie ceny milionów produktów | amazon.de
Cena 4.5 ★★★★★ dla: amazon.de
Darmowa dostawa dla zamówień od 30€ - Możliwa dostawa w ciągu 1 dnia

R134a - Allegro.pl - Więcej niż aukcje. Najlepsze oferty na największej...
<https://allegro.pl/listing?string=r134a>
Kup r134a na Allegro - Najlepsze oferty na największej platformie handlowej.

Czynnik chłodniczy R134a - Allegro.pl - Więcej niż aukcje. Najlepsze...
<https://allegro.pl/listing?string=Czynnik%20chłodniczy%20R134a>
Kup Czynnik chłodniczy R134a na Allegro - Najlepsze oferty na największej platformie handlowej.

Czynnik r134a - Allegro.pl - Więcej niż aukcje. Najlepsze oferty na...
<https://allegro.pl/listing?string=czynnik%20r134a>
Kup czynnik r134a na Allegro - Najlepsze oferty na największej platformie handlowej.

Czynnik gaz r134a - Allegro.pl - Więcej niż aukcje. Najlepsze oferty na...

W ostatnim czasie dostrzegamy dowody na to, że portale aukcyjne nie chcą brać udziału w obrocie produktami pochodzącymi z nielegalnych źródeł lub w nielegalnych opakowaniach jednorazowych (zgodnie z obowiązującym prawem UE, butle do przechowywania czynników mogą być wielokrotnego użytku). Brak jednak działań, które definitywnie ukróciłyby ten proceder.

Szacuje się, że co najmniej 40% krajowego zapotrzebowania może pochodzić z nielegalnych dostaw – przemycanych albo przywiezionych z naruszeniem systemu kontyngentów. Według analityków Fundacji, rok 2018 zakończył się 40 proc. udziałem czynników wwiezionych nielegalnie na teren Polski. Oznacza to wspomnianą wyżej wartość ok. 240 mln zł. Dane wskazują na to, że w 2018 roku, rynek chłodnictwa i klimatyzacji w Polsce w którym zgodnie z międzynarodowymi porozumieniami i legislacją UE oraz krajową, zużycie stosowania związków fluorowych miało ulec zmniejszeniu, jednak nie zmieniło się.

5. NIEBEZPIECZNY CZYNNIK CHŁODNICZY

RYNEK CZYNNIKÓW CHŁODNICZYCH W POLSCE PODSUMOWANIE 2018 r. (mln zł)

Rys.4.

Butla z czynnikiem chłodniczym może mieć inną zawartość, niż to co jest na etykiecie. Laboratorium PROZON Fundacja Ochrony Klimatu wielokrotnie stwierdziło, że nawet w oryginalnych opakowaniach znajdował się płyn o innym składzie niż deklarowany. Niska cena czynnika może wskazywać na to, że jego źródło pochodzenia jest nielegalne albo jakość jest niezgodna z normą i danymi technicznymi. Domieszki znacznie tańszych substancji palnych stanowią poważne zagrożenie bezpieczeństwa dla personelu serwisującego i użytkowników instalacji, czyli np. kierowców i pasażerów poruszających się klimatyzowanymi pojazdami.

6. NIELEGALNE OPAKOWANIA

Warto pamiętać, że bezpieczeństwu nie zagraża wyłącznie nielegalna substancja nieznanego pochodzenia, ale także niewłaściwe opakowania. **Bardzo często czynnik jest sprzedawany w butlach ciśnieniowych niedopuszczonych do stosowania na terenie UE, w złym stanie technicznym, bez ważnej legalizacji, co stwarza poważne zagrożenie dla użytkowników.** Często sprzedawany jest też w tzw. butlach jednorazowych, stanowiących odpad niebezpieczny i zakazany na obszarze Unii Europejskiej od roku 2007 ze względu na duże zagrożenie dla środowiska. „Jednorazówki” oferowane są pomimo jednoznacznych opisów, że stanowią opakowanie jednokrotnego użytku (ang. non-reusable cylinder). Nawet mimo ich opróżnienia, pozostałość gazowa może stanowić aż 5% objętości takiej butli.

Na obszarze Unii Europejskiej oprócz czynnika R134a przemycane są również inne F-gazy, między innymi R404A i 507A, na które legislacja europejska nałożyła istotne ograniczenia stosowania od początku roku 2020. Przemysł nie jest wyłącznie problemem polskim, bowiem informacje na ten temat płyną z całej Europy. Wydaje się, że władze oraz służby większości krajów członkow-

skich nie są wystarczająco zdecydowane i konsekwentne. „Szlakiem bałkańskim” napływają nielegalne czynniki, często w niedopuszczonych opakowaniach i docierają do całej Europy. Służby celne w portach europejskich dopiero niedawno zaostrzyły kontrole i wychwytyują nielegalne dostawy F-gazów.

Zdj. <https://www.coolingpost.com/world-news/german-ebay-awash-with-illegal-r134a/>

Zdj. Przerobiona butla jednorazowa

7. DZIAŁANIA KRAJOWEJ ADMINISTRACJI SKARBOWEJ: FUNKCJA FISKALNA I OCHRONA

W ostatnich latach polskie władze podchodzą do przemytu czynników chłodniczych z coraz większą uwagą. Z inicjatywy Krajowej Administracji Skarbowej (KAS) prowadzone są cykliczne szkolenia dla funkcjonariuszy Służby Celno-Skarbowej. Organizuje je Departament Celnictwa Ministerstwa Finansów, przy udziale koordynatorów ds. ochrony środowiska KAS i wsparciu PROZON Fundacji Ochrony Klimatu. Szkolenia dotyczą aspektów prawnych i technicznych oraz wykorzystywania analizatorów czynników chłodniczych, pozwalających na szybką identyfikację przywożonych substancji, nie zawsze deklarowanych do odprawy celnej jako fluorowane gazy cieplarniane.

Kontrole organów KAS wykonywane przed dopuszczeniem do obrotu importowanych z państw trzecich towarów pozwalają efektywnie zatrzymywać te towary, które nie spełniają obowiązujących wymagań w UE lub takie, które naruszają zasady uczciwej konkurencji (np. niespełnione wymagania warunkujące legalną działalność na rynku UE). Dzięki takim szkoleniom organy KAS są gotowe do zatrzymania nielegalnego przewozu czynników chłodniczych przez polskie granice. Od początku 2018 roku dokonano szeregu zatrzymań osób, które przemycały płyny chłodnicze lub przewoziły je w ilościach przekraczających przyznany kontyngent, zadeklarowane jako produkty niewymagające posiadania kontyngentu lub nieprawidłowo oznakowane. Wobec ogromu problemu działania te powinny zostać przyspieszone i przekonsultowane ze służbami wszystkich krajów Wspólnoty Europejskiej.

8. STRATY SKARBU PAŃSTWA

Fundacja szacuje, że **straty skarbu Państwa** wynikające z przemytu wynoszą ok. 30 mln złotych z tytułu niepobranech podatków i opłat celnych w samym tylko 2018 roku. Skoordynowane działania różnych urzędów administracji dają jednak nadzieję, że będzie to ostatni rok przemytu gazów fluorowanych na taką skalę. Dla wielu przedsiębiorców, którzy przekroczyli przyznane kontyngenty może to być ostatni rok, kiedy mogli swobodnie importować F-gazy.

9. UWAGA: PROPAN-BUTAN!

Zakup czynnika chłodniczego z niesprawdzonego źródła może wiązać się z szeregiem negatywnych konsekwencji dla nabywcy. PROZON Fundacja Ochrony Klimatu wykonuje setki badań laboratoryjnych i coraz częściej stwierdza pojawianie się czynnika, który nie spełnia wymogów jakościowych. W skrajnych przypadkach zawartość butli kupowanych z niepewnego źródła, **wypełniona jest propanem – butanem**. Płyn ten jest niebezpieczny, gdyż jest on gazem palnym i wybuchowym, a po napełnieniu instalacji lub klimatyzacji stanowi zagrożenie dla zdrowia i życia. **Dodatkowo w kilka tygodni może zniszczyć układ klimatyzacji pojazdu i narazić użytkownika na duże koszty związane z wymianą instalacji.**

Zdj.: Krajowa Administracja Skarbowa w Lublinie

Ze względów bezpieczeństwa należy wystrzegać się:

- dokonywania zakupu czynnika w „atrakcyjnie niskiej” cenie,
- zakupu czynnika z niesprawdzonych i z nielegalnych źródeł,
- zakupów bez faktur i certyfikatów,
- dystrybucji i dalszego obrotu czynnikami pochodzącymi z wątpliwych źródeł.

PODSUMOWANIE

Emisja F-gazów jest jedną z przyczyn zwiększania efektu cieplarnianego. Ze względu na ich szkodliwość, społeczność międzynarodowa zdecydowała się ograniczyć ich zastosowanie i zastępować kolejne generacje czynników chłodniczych nowszymi, bezpieczniejszymi dla klimatu. Z tego powodu pojawiła się konieczność regulacji obrotu tymi płynami (kontyngenty), która prowadzi jednak do wzrostu cen. Nieuczciwi przedsiębiorcy wykorzystali tę okazję do wprowadzania czynników spoza kontyngentów i nielegalnej dystrybucji.

Pozorne oszczędności użytkowników pojazdów mogą powodować liczne zagrożenia, a także generować ogromne koszty. Czynniki chłodnicze wprowadzane w ramach szarej strefy na rynek Unii Europejskiej, z reguły nie spełniają norm dla nich przewidzianych, a ich transport i niebezpieczne przechowywanie oznacza emisję tych substancji do atmosfery i tym samym ogromne straty dla środowiska.

Kontakt w sprawie raportu/kontakt dla mediów: Damian Ziaber, tel: +48 502 591 655 i e-mail: media@prozon.org.pl

